Dr Boitshoko Ntshabele
6 November 2026
Week 45/26

UIT DIE PEN VAN DIE CEO

"As much as talent counts, effort counts twice."
(Angela Duckworth)

LANDBOU HET ONDERSTEUNING NODIG OM AAN TE HOU GROEI

In Maart vanjaar het die destydse Minister van Landbou die jongste syfers oor die bruto binnelandse produk (BBP) van Statistiek SA verwelkom, wat die landbousektor as die vernaamste dryfveer vir Suid-Afrika se ekonomiese veerkragtigheid aangedui het. Hy het bygevoeg dat hierdie resultate landbou se rol as die belangrikste stabiliserende faktor in die Suid-Afrikaanse ekonomie bevestig. Teen hierdie agtergrond besin ek oor die stand van sake namate ons die einde van 2026 nader. Kan ons steeds na landbou as 'n stabiliserende faktor verwys, of het die stabiliseerder self nou stabilisering nodig? Dit was 'n besonder uitdagende jaar, en die sentrale gebeurtenis – die oorlog in die Midde-Ooste – sal byna seker ook in 2027 'n faktor bly wat 'n skaduwee oor landbou se vooruitsigte werp. Die sektor se groei en bydrae is gedryf deur uitvoere; indien uitvoere afneem of onseker raak, is groei onwaarskynlik en sal stabiliteit daaronder ly. Daar word verwag dat die somer uitdagend sal wees, met wisselvallige weerpatrone wat met die El Niño-verskynsel verband hou. Daarbenewens word die landbou steeds gekniehalter deur vervalle infrastruktuur en paaie, 'n wisselvallige geldeenheid, hoë insetkoste, hawens wat swak presteer, en 'n tekort aan verskepingsgeleenthede. Nietemin hou produsente en hul werkers vol; hulle gaan voort met produksie om die nasie te voed, aan wêreldwye voorsieningskettingvereistes te voldoen, en uit te voer om buitelandse valuta vir ons ekonomie te verdien. Teen hierdie agtergrond moet ondersteuning meer beteken as net om die veerkragtigheid van die landbou te prys. Dit moet behels dat die infrastruktuurbeperkings (paaie, hawens en verskeping) – wat dit vir produsente moeiliker maak om hul markte te bereik – aangespreek word. As uitvoere volgehou wil word, moet die lewering van produkte aan kliënte 'n prioriteit wees. Ek is nie juis 'n krieket-aanhanger nie, maar onlangs het ek gehoor hoe die Proteas se toetskaptein, Temba Bavuma, terugkyk op sy span se historiese en hard-gevegte reeks oorwinning teen Australië. Hy het genoem dat "veerkragtigheid" 'n konsep is waaroor die Proteas-span dikwels praat; wanneer dinge fisiek swaar raak, moet spelers diep delf om 'n manier te vind om 'n bydrae te lewer. Dit is hierdie soort vasberadenheid wat ons as sektor en as land moet navolg wanneer dinge onstabiel raak. Die landbou het 'n stewige strategie nodig om die uitdagings in die gesig te staar, maar dit vereis ook dat almal saamstaan en skouer aan die wiel sit. Net soos ons krieketspan wat vanaf 'n agterstand herstel het om die oorwinning te behaal, moet ons 'n meestersklas in oorlewing en groei lewer. Daar is geen twyfel oor die wêreldwye vraag na Suid-Afrikaanse produkte nie, maar donker wolke het saamgetrek. Die landbou kan voortgaan om te doen wat ons sportspanne doen: 'n stewig gegronde en onwrikbare prestasie lewer wat wisselvallige druk in volhoubare groei omskep. Kom ons stabiliseer die landbou – en sorg dat ons nie te lank wag of dinge aan die toeval oorlaat nie!

INTERESSANTE FEITE

Lemoene met rooi vleis is geneig om ryker aan likopeen te wees, wat bekend is as 'n kragtige antioksidant in die menslike dieet.

Vir die jongste volumes Suid-Afrikaanse sitrus wat gepak en verskeep is, besoek asseblief die CGA-webwerf:
Stats 01 – Shipping & Cold Stores
Stock Statistics Dashboard | CGA

CGA CITRUS SUMMIT

Daar is steeds plekke beskikbaar vir die 2027 CGA Citrus Summit, maar dit raak vinnig vol. Ons moedig u aan om vroeg te registreer en sodoende u plek te verseker by die Summit wat vanaf 9–11 Maart 2027 plaasvind!

Ons het ook nog 'n paar borggeleenthede beskikbaar – indien u belangstel, kontak asseblief tanya@cga.co.za.

GEPAK EN VERSKEEP - VOLUMES

Einde van week 44 miljoen 15 kg kartonne	*Gepak*	*Gepak*	*Gepak*	*Verskeep*	*Verskeep*	*Oorspronklike skatting*	*Nuutste voorspelling*	*Finaal gepak*	*Visie 260*
BRON: PPECB / AGRIHUB	2024	2025	**2026**	2025	**2026**	2026	**2026**	2025	**2026**
***Pomelo's**	14.4 m	15.3 m	15.4 m	15.2 m	14.9 m	17.8 m	15.4 m	15.3 m	15.5m
Suurlemoene	34.7 m	41.5 m	51 m	40.9 m	48.5 m	45.9 m	51 m	41.6 m	43.4m
Mandaryne	41.7 m	53.5 m	50.7 m	52 m	49.3 m	52.7 m	50.7 m	53.5 m	50m
Nawels	25.1 m	31.5 m	25.2 m	30.9 m	24.5 m	30 m	25.2 m	31.6 m	32.3m
Valencias	48.7 m	61.8 m	58.8 m	59.6 m	56.1 m	63 m	58.8 m	62 m	67.8m
Totaal	**164.6 m**	**203.6 m**	**201.1 m**	**198.6 m**	**193.3 m**	**209.4 m**	**201.1 m**	**204 m**	**209m**

*** Verspreiding van gepakte pomelo's:** Volumes vir Klas 1 en 2 het relatief stabiel gebly op 12,6 miljoen kartonne (2026), vergeleke met 13,4 miljoen (2025) en 13 miljoen (2024), terwyl PP-volumes toegeneem het tot 2,8 miljoen kartonne, vergeleke met 1,8 miljoen (2025) en 1,4 miljoen (2024).

THE CGA GROUP OF COMPANIES (RIVER BIOSCIENCE, XSIT, CGA CULTIVAR COMPANY, CGA GROWER DEVELOPMENT COMPANY AND CITRUS ACADEMY) AND THE RESEARCH AND TECHNICAL SERVICES PROVIDED BY CITRUS RESEARCH INTERNATIONAL, ALL PROVIDE ESSENTIAL SUPPORT TO THE CITRUS GROWERS OF SOUTHERN AFRICA